

Katechézy o Duchu Svätom (8): Duch Svätý v Skutkoch apoštolov

Duch Svätý napomáha jednote -
vo väčšine prípadov -
nenápadným spôsobom,
rešpektuje časové a ľudské
rozdiely, pôsobí
prostredníctvom osôb a
inštitúcií, cez modlitbu a
diskusiu.

09.10.2024

**8. katechéza z cyklu *Duch a Nevesta. Duch Svätý vedie Boží ľud v ústrety Ježišovi, našej spáse:*
*„Všetkých naplnil Duch Svätý“,
Duch Svätý v Skutkoch apoštolov***

Čítanie: Sk 11,15-17. *[Peter povedal:] „Keď som potom začal hovoriť, zostúpil na nich Duch Svätý, tak ako na začiatku na nás. Vtedy som si spomenul na Pánovo slovo, ako hovoril: „Ján krstil vodou, ale vy budete pokrstení Duchom Svätým“. Keď im teda Boh dal taký istý dar ako nám, čo sme uverili v Pána Ježiša Krista, ktože som ja, aby som mohol prekážať Bohu?“*

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

V našom pláne katechéz o Duchu Svätom a Cirkvi budeme dnes vychádzať zo Skutkov apoštolov.

Rozprávanie o zoslaní Ducha Svätého na Turíce sa začína opisom niektorých prípravných znakov - mohutný vietor a ohnivé jazyky -, ale svoje završenie nachádza vo výroku: „*A všetkých naplnil Duch Svätý*“ (Sk 2, 4). Svätý Lukáš, ktorý napísal Skutky apoštolov, zdôrazňuje, že Duch Svätý je ten, ktorý zaručuje *univerzálnosť a jednotu* Cirkvi. Bezprostredným dôsledkom „naplnenia Duchom Svätým“ je to, že apoštoli „začali hovoriť inými jazykmi“, a keď vyšli z hornej miestnosti ohlasovali Ježiša Krista zástupom (porov. Sk 2, 4 a nasl.).

Lukáš tým chcel zdôrazniť všeobecné poslanie Cirkvi, ktorá je znamením novej jednoty medzi všetkými národmi. Vidíme,

že Duch pracuje pre jednotu dvoma spôsobmi. Na jednej strane vedie odvážne Cirkev von, aby mohla prijímať čoraz viac ľudí a národov, na

druhej strane ju zhromažďuje vo vnútri, aby upevnil dosiahnutú jednotu. Učí ju rozširovať sa v univerzálnosti a zhromažďovať sa v jednote. Všeobecná a jedna: toto je tajomstvo Cirkvi.

Prvé z týchto dvoch hnutí - všeobecnosť - vidíme v 10. kapitole Skutkov apoštolov v udalosti Kornéliovho obrátenia. V deň Turíc apoštoli ohlasovali Krista všetkým Židom a tým, ktorí sa riadili podľa Mojžišovho zákona, nech už patrili k akémukoľvek národu. Boli potrebné ďalšie „Turíce“, ktoré boli veľmi podobné tým prvým, tie sa uskutočnili v dome stotníka Kornélia, aby podnietili apoštolov rozšíriť si obzor, a aby zbúrali poslednú bariéru, ktorá bola medzi Židmi a pohanmi (porov. Sk 10 - 11).

K tomuto rozšíreniu medzi národy sa pridáva aj geografické rozšírenie. Pavol - čítame opäť v *Skutkoch*

apoštolov (porov. 16, 6 - 10) - chcel ohlasovať evanjelium v novej oblasti Malej Ázie, ale, ako sa píše, „Duch Svätý mu v tom zabránil“; chcel prejsť do Bitýnie, „ale Ježišov Duch mu to nedovolil“. Človek hneď odhalí dôvod týchto prekvapujúcich zákazov Ducha: nasledujúcu noc dostal apoštol vo sne príkaz prejsť do Macedónska. Evanjelium tak vyšlo z rodnej Ázie a vstúpilo do Európy.

Druhé hnutie Ducha Svätého - to, ktoré vytvára jednotu - vidíme v 15. kapitole *Skutkov apoštolov*, v priebehu takzvaného jeruzalemského koncilu. Problémom je, ako zabezpečiť, aby dosiahnutá všeobecnosť neohrozila jednotu Cirkvi. Duch Svätý nevytvára jednotu vždy náhle, zázračnými a rásnymi zásahmi, ako to bolo na Turíce. Robí to - a to vo väčšine prípadov - aj nenápadnou prácou, rešpektuje čas a ľudské rozdiely, prúdi cez ľudí a inštitúcie, modlitbu i výmenu

názorov. Dnes by sme povedali, že pôsobí synodálnym spôsobom. Tak sa to vlastne stalo na jeruzalemskom koncile v otázke povinností vyplývajúcich z Mojžišovho zákona, ktoré sa mali uložiť obrátencom z pohanstva. Riešenie tejto otázky bolo oznámené celej Cirkvi známymi slovami: „Duch Svätý a my sme usúdili...“ (Sk 15, 28).

Svätý Augustín vysvetľuje jednotu, ktorú spôsobuje Duch Svätý, obrazom, ktorý sa stal klasicky známym: „Čím je duša pre ľudské telo, tým je Duch Svätý pre Kristovo telo, ktorým je Cirkev“ (Rozhovory, 267, 4). Tento obraz nám pomáha pochopiť niečo dôležité. Duch Svätý nepôsobí na jednotu Cirkvi zvonku, neobmedzuje sa na to, žeby prikazoval, aby sme boli zjednotení. On sám je „putom jednoty“. On je ten, ktorý vytvára jednotu Cirkvi.

Ako vždy, na záver uvádzame myšlienku, ktorá nám pomáha prejsť od Cirkvi ako celku ku každému z nás. Jednota Cirkvi je jednotou medzi ľuďmi a nedosahuje sa od zeleného stola, ale uskutočňuje sa v živote. Všetci chceme jednotu, všetci po nej z hĺbky srdca túžime, je však také ťažké ju dosiahnuť, že dokonca aj v manželstve a rodine patrí jednota a svornosť medzi najťažšie dosiahnuteľné a ešte ťažšie udržateľné veci.

Dôvodom – prečo je náročné mať jednotu medzi nami – je to, že každý chce síce dosiahnuť jednotu, ale zo svojho uhla pohľadu, bez toho, aby sa zamyslel nad tým, či aj ten druhý človek stojaci pred ním si o „jeho“ uhle pohľadu myslí presne to isté. Týmto spôsobom sa však jednota len vzdáva. Jednota života, Turíčna jednota podľa Ducha sa dosahuje vtedy, keď sa človek usiluje postaviť do stredu Boha, nie seba samého. Aj

jednota kresťanov sa buduje týmto spôsobom: nie tak, že čakáme, kým sa k nám ostatní pridajú tam, kde sme my, ale tak, že spoločne smerujeme ku Kristovi.

Prosme Ducha Svätého, aby nám pomáhal byť nástrojmi jednoty a pokoja.

*Preklad Slovenská redakcia
Vatikánskeho rozhlasu – Vatican
News, Andrej Klapka, Martin Jarábek*

Prevzaté z: [https://
www.vaticannews.va/sk/...](https://www.vaticannews.va/sk/...)

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/katechezy-
o-uchu-svatom-8-uch-svaty-v-
skutkoch-apostolov/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/katechezy-o-uchu-svatom-8-uch-svaty-v-skutkoch-apostolov/) (08.08.2025)